

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	České moderní dějiny			
Typ předmětu	Povinný – PZ		doporučený ročník / semestr	I/ZS
Rozsah studijního předmětu	24p+24s	hod.	48	Kreditů
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření výsledků učení	zkouška	Forma výuky		p/s
Forma způsobu ověření výsledků učení a další požadavky na studenta	Písemná zkouška			
Garant předmětu				
Zapojení garanta do výuky předmětu				
Vyučující	doc. PhDr. Martin Jemelka, Ph.D. (50%p/s) PhDr. Petr Valenta, Ph.D. (50%p/s)			
Hlavní témata a výsledky učení	Cílem předmětu je seznámit posluchače se základním politickým, hospodářským a sociálním vývojem českého (resp. rakouského a československého) státu a společnosti od poloviny 18. do konce 20. století. Přednáška se cvičením by studentům měla poskytnout základní orientaci v čase, prostoru a reáliích, bez které lze jen stěží uspět v dalších předmětech oborů politologie či veřejná správa. Kurz je doplněn seminářem s cílem posílit analytické myšlení studentů. Důraz je přitom položen zejména na politický vývoj, rozvíjející se politické ideologie, formy politických systémů a způsoby organizace veřejné správy. Po úspěšném absolvování budou studenti schopni popsat základní předpoklady, procesy a výsledky vývoje českého (resp. rakouského a československého) státu a jeho sociálních a politických struktur v období od formování moderní občanské společnosti do konce 20. století. Studenti budou schopni formulovat význam zásadních mezníků a určit vliv dlouhodobých procesů ve vývoji společnosti v českých zemích. Po úspěšném absolvování budou schopni rozlišit rozvíjející se politické ideologie a formy politických systémů. Dále porozumí základním definičním rysům dvou totalitních režimů (fašistického a komunistického). Osnova předmětu: 1. Osvícenské reformy a vznik moderního státu 2. Habsburská monarchie 1815 - 1848 a počátky českého národního hnutí v kontextu střední Evropy 3. Politický systém habsburské monarchie a společnost v českých zemích v 2. polovině 19. století 4. České země a Rakousko-Uhersko za 1. světové války, rozpad monarchie a vznik ČSR 5. Politický systém ČSR, zahraniční a vnitřní politika ČSR ve 20. letech 6. Velká hospodářská krize a její sociální a politické důsledky ve 30. letech 7. Druhá republika – problém autoritativní demokracie 8. České země v období 2. světové války a úsilí o obnovu Československa – státní zřízení ČSR v emigraci 9. Tzv. třetí republika a problém lidové demokracie 10. Budování socialistického Československa 1948 - 1968 11. Pražské jaro a normalizace 12. Od sametové revoluce 1989 k rozpadu Československa			
Metody výuky	Přednášky, semináře, samostudium povinné a doporučené literatury, individuální prezentace v rámci seminářů a následná, skupinová práce a práce s textem, diskuse nad doporučenými video a audiozáznamy a podcasty. Exkurze na významná místa spojená s politickým vývojem českých zemí.			
Studijní literatura a studijní pomůcky				

Povinná literatura:

RYCHLÍK, J, PENČEV V.: Od minulosti k dnešku: dějiny českých zemí. Vydání třetí, rozšířené, Praha 2025.

Doporučená literatura:

BRANDES, D.: Češi pod německým protektorátem. Okupační politika, kolaborace a odboj 1939–1945, Praha 1999

GEBHART J., KUKLÍK J.: Druhá republika 1938-1939: svár demokracie a totality v politickém, společenském a kulturním životě. Praha 2004.

HLAVAČKA, M.: České země v 19. století, Praha 2016

HROCH, M.: Na prahu národní existence: touha a skutečnost, Praha 1999.

KÁRNÍK, Z.: Malé dějiny československé (1867 - 1939), Praha 2007

KLÁPŠTĚ, J., ŠEDIVÝ I., eds.: Dějiny Česka. Praha 2019.

KŘEN J.: Dvě století střední Evropy, Praha 2005

PÁNEK J., TŮMA O.: Dějiny českých zemí, Praha 2008

RÁKOSNÍK, J. a kol.: Milníky moderních českých dějin: krize konsenzu a legitimacy v letech 1848-1989. Praha 2018.

RYCHLÍK J.: Češi a Slováci ve 20. století: spolupráce a konflikty 1914–1992, Praha 2012

RYCHLÍK J.: Československo v období socialismu: 1945-1989, Praha 2020.

SUK, J.: Labyrintem revoluce. Aktéři, zápletky a křižovatky jedné politické krize. (Od listopadu 1989 do června 1990), Praha 2003

ŠEDIVÝ I. Češi, české země a Velká válka 1914-1918. Praha 2001

ŠTAIF, J.: Modernizace na pokračování: společnost v českých zemích (1770-1918). Praha 2020

TINKOVÁ, D.: Osvícenství v českých zemích. I., Formování moderního státu (1740-1792). Praha 2022

URBAN, O.: Česká společnost 1848-1918, Praha 1982.

Studijní pomůcky:

online podklady dostupné v informačním systému školy nebo v MS Teams

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

20

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Studenti kombinované formy budou moci absolvovat řízené konzultace a budou mít k dispozici studijní opory a další studijní materiály v informačním systému školy a v MS Teams. Taktéž budou moci prezenční i online formou individuálně konzultovat problémy se všemi vyučujícími.